

WE MOETEN DAN WEL ANDERS GAAN ETEN

Is 100 procent bio haalbaar?

Biolandbouw kan in 2050 de wereld voeden. Als we dan tenminste aanzienlijk minder vlees eten en minder voedsel verspillen dan nu.

Biolandbouw stelt ons voor een paradox: enerzijds werken bioboeren milieuvriendelijker, anderzijds zijn hun oogsten kleiner waardoor ze meer land nodig hebben. © Fred Debrock

VAN ONZE REDACTRICE **DORIEN KNOCKAERT**

BRUSSEL In 2050 zijn we met ruim 9 miljard mensen op aarde. Als we tegen die tijd ons eten volledig biologisch produceren, is het milieu dan beter af dan als in de landbouw alles bij het oude blijft?

Over die vraag hebben de Zwitserse onderzoeker Adrian Müller en enkele collega's zich gebogen. Biolandbouw stelt ons namelijk voor een paradox: enerzijds werken bioboeren milieuvriendelijker, door bijvoorbeeld geen synthetische pesticiden te gebruiken. Anderzijds zijn hun oogsten kleiner,

waardoor ze meer land nodig hebben en op die manier het leefmilieu van veel soorten bedreigen. Die tegenstelling verklaart waarom biolandbouw vaak ter discussie staat.

Met hun publicatie in het vakblad *Nature Communications* deze week proberen Müller en zijn collega's de discussie open te breken: ze onderzochten niet alleen het verschil in oogstvolume tussen bio en niet-bio, maar keken ook naar andere factoren in ons voedselsysteem die bepalen hoeveel land we nodig hebben voor onze dagelijkse kost. De mate waarin we voedsel verspillen is daar één van. Maar ook de akkers die we gebruiken om veevoer te produceren, hebben een grote impact: als we de granen en peulvruchten die daarop groeien zelf zouden opeten in plaats van er dieren mee vet te mesten, dan zouden we veel minder akkers nodig hebben.

40 procent verspilling

Deze drie factoren – landbouwtype, verspilling en het aandeel van veevoer in onze akkerbouw – zijn alle drie even cruciale keuzes, stelt Müller in een begeleidende videoboodschap. 'Om voedselsystemen volledig te analyseren, moeten we het niet alleen over productie hebben, maar ook over consumptie.' In *Nature Communications* beschrijft hij hoe beide elkaar kunnen beïnvloeden. Uit zijn berekeningen blijkt dat biolandbouw in 2050 niet per se meer land nodig heeft dan conventionele landbouw, als we inzake verspilling en veevoer doortastende keuzes maken.

Momenteel wordt naar schatting 30 tot 40 procent van al ons eten verspild, en gebruiken we 33 procent van ons akkerland voor veevoer. Als we onze voedselverspilling halveren en stoppen om akkers te gebruiken voor veevoer, dan hebben we geen extra land nodig hebben om al ons eten biologisch te produceren, concluderen Müller en co. Maar we kunnen ook minder ver gaan en voor een mengvorm kiezen, stellen ze, bijvoorbeeld door onze veevoerproductie en verspilling elk te halveren. Dan nog blijft er ruimte voor een aandeel van 60 procent biologische landbouw in het totaal.

Extreme ommezwaai

Als we minder akkers zouden gebruiken voor veevoer, zouden we natuurlijk ook minder vlees, melk en eieren produceren en consumeren. En in dat geval hebben we daar ook minder nood aan, want we eten zelf meer eiwitrijke akkerbouwproducten zoals peulvruchten. In het

Verwacht wordt dat de wereldwijde vleesconsumptie de volgende decennia nog sterk toeneemt. In dat geval kan biolandbouw weinig groeien.

meest doortastende scenario – geen akkers meer voor veevoer – zouden dierlijke producten nog maar 11 procent uitmaken van onze voeding, terwijl dat nu 38 procent is. Die 11 procent komt dan van dieren die op weilanden grazen of gevoederd worden met voedseloverschotten.

Het zou een extreme ommezwaai zijn. In westerse landen mag de vlees- en zuivelconsumptie dan langzaam afnemen, in opkomende economieën is ze net aan het boomen, en de Wereldvoedselorganisatie verwacht dat de wereldwijde vleesconsumptie in de volgende decennia nog sterk toeneemt. In dat geval kan biolandbouw weinig groeien. Als we noch voedselverspilling, noch onze veestapel aanpakken, dan kunnen we hooguit 20 procent van ons landbouwareaal biologisch bewerken zonder dat dat beslag legt op extra ruimte.

Strengere regels voor biolandbouw in de maak

Het Europees parlement stemt vandaag over een verordening die de regels voor biovoeding uniformiseert en op sommige punten verstrengt.

Biovoeding is de afgelopen tien jaar stevig gegroeid in Europa. Om te vermijden dat die groei ook een verwatering met zich meebrengt, hebben Europese beleidsmakers de jongste jaren over een nieuwe bioverordening onderhandeld, die erop moet toezien dat de principes van biolandbouw uniformer en strikter worden toegepast dan nu het geval is. Het Europees Parlement stemt vandaag over die verordening.

Zo zou **biovoeding die wordt ingevoerd van buiten de EU**, voortaan moeten voldoen aan de EU-regels, terwijl het momenteel nog volstaat dat ze in overeenstemming is met 'equivalente' lokale regels.

Ook is het in de nieuwe verordening een **basisregel dat biologische groenten en granen worden geteeld in de grond**, terwijl het momenteel in sommige EU-landen is toegelaten om biologische kasgroenten te kweken op een substraat. Dat knaagt aan de geloofwaardigheid van de biosector, die een gezonde, biodiverse bodem doorgaans hoog in het vaandel draagt.

De voorvechters van de verordening juichen toe dat de essentie van biologische landbouw duidelijker wordt. Maar tegenstanders als Duitsland, een grote bio-producent, zien de nieuwe verordening vooral als een rem. (dk)